

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen hajasijoittamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.

Lakiehdotuksen mukaan riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen riistantutkimusosasto siirrettäisiin Helsingin kaupungista Oulun kaupunkiin ja kalantutkimusosasto Helsingin kaupungista Rymättylän kuntaan.

Vuoden 1981 tulo- ja menoarvioesityksessä on riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kohdalla, samalla kun laitokselle on ehdotettu

määrärahaa uusien toimitilojen suunnittelua varten, viitattu Eduskunnalle annettavaan hallituksen esitykseen laiksi riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen riistantutkimusosaston siirtämisestä Ouluun ja kalantutkimusosaston Rymättylään.

Laki on tarkoitus saattaa voimaan 1 päivänä tammikuuta 1981.

PERUSTELUT.

1. Lakiehdotuksen antamisen syyt.

Voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä viraston tai laitoksen sijaintipaikkakunnan siirtämisestä. Koska riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen siirtäminen Helsingistä merkitsee huomattavaa muutosta laitoksen toimintaan, hallitus katsoo, että siirtämisestä tulisi säätää erityisellä lailla. Laitoksen siirtäminen aiheuttaa myös hyvin huomattavia sekä virkamiehiä että työsuhteista henkilöstöä koskevia ongelmia. Lakiehdotusta laadittaessa ei ole voitu perusteellisesti selvittää laitoksen henkilöstön siirtämiseen ja siirtymisvaikeuksissa olevien henkilöiden palvelussuhdeturvaan liittyviä kysymyksiä. Hallitus pitääkin tarpeellisenä, että henkilöstön asema järjestetään yhdenmukaisella tavalla. Tämän vuoksi esitetään, että siirrettävien laitosten henkilöstön asemasta ja oikeusturvasta säädettäisiin erikseen annettavalla lailla.

Koska tässä vaiheessa ei ole tarkkaa tietoa laitoksen siirtymisajankohdasta, on tarkoitus,

että tästä asiasta säädetään asetuksella sen jälkeen, kun henkilöstöä koskeva laki on annettu ja valtion tulo- ja menoarviossa on myönnetty siirtoa varten tarpeelliset varat.

2. Nykyinen tilanne ja asian valmistelu.

2.1. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tehtävänä on 27.1.1971 annetun lain (90/71) mukaan riistatalouden ja kalatalouden tutkimus- ja koetoiminta. Lisäksi laitos on 13.4.1971 päivätyllä maa- ja metsätalousministeriön kirjeellä määrätty hoitamaan valtion kalanviljelytoimintaa. Tutkimus- ja koetoimintaa varten laitoksella on tutkimusasemia sekä valtion kalanviljelytehtäviä varten kalanviljelylaitoksia. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos on maa- ja metsätalousministeriön alainen.

Laitoksen Helsingissä sijaitsevista siirrettä-

viksi ehdotettavissa osastoissa työskentelee tällä hetkellä yhteensä 70 henkilöä (riistan- tutkimusosastossa 14 ja kalantutkimusosastossa 55 henkilöä sekä yksi osastojen yhteinen toimihenkilö). Riistan- tutkimusosaston Helsingissä sijaitsevat toimitilat ovat tällä hetkellä pinta- alaltaan 446 m², mikä on alle todellisen tarpeen. Kalantutkimusosaston toimitilat ovat tällä hetkellä 1 145 m². Lisäksi riistan- tutkimusosaston alaisilla tutkimusasemilla palvelee 7 henkilöä sekä Rovaniemellä porotutkija, Kanuksessa turkistutkija ja Kuusamossa suurpe- totutkija. Kalantutkimusosaston alaisilla kalan- viljelylaitoksilla ja tutkimusasemilla on palve- luksessa tällä hetkellä yhteensä 86 henkilöä.

Laitos on toiminnallisesti yhteydessä maa- ja metsätalousministeriön lisäksi pääasiassa Hel- singin Yliopistoon, metsähallitukseen, valtion eläinlääketieteelliseen laitokseen, vesihallituk- seen sekä alan järjestöihin.

2.2. Siirtämisen syyt ja ajankohta.

Valtioneuvosto asetti 21. 6. 1972 komitean, jonka tehtävänä oli muun muassa selvittää valtakunnan eri osien ja niiden keskuspaikko- jen tasapuoliseksi kehittämiseksi ne yleiset edel- lytykset, joiden toteutuessa valtion virastoja ja laitoksia on tarkoituksenmukaista sijoittaa Hel- singin ruuhka-alueen ulkopuolelle. Komitean mietinnössä on ehdotettu monen muun viraston ja laitoksen ohella myös riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos siirrettäväksi pois Helsingistä.

Vuoden 1974 tulo- ja menoarvion yleisperus- telujen mukaan riista- ja kalatalouden tutki- muslaitos oli tarkoitus siirtää kokonaisuudes- saan Ouluun vuonna 1975. Valtioneuvoston päätöksessä 28. 4. 1977 määrättiin ryhdyttäväksi toimiin laitoksen siirtämiseksi pääosin Ouluun. Lisäksi tuli selvittää mahdollisuudet riistan- tutkimusosaston sijoittamiseksi Lammin kunnan Evolle. Vuoden 1979 tulo- ja meno- arvion perustelujen mukaan laitoksen riistan- tutkimusosasto on tarkoitus siirtää Ouluun ja kalantutkimusosasto Rymättylään vuonna 1983. Samalla hajasijoituksen valmistelua varten osoi- tettiin laitokselle kertamenona 30 000 markan määräraha.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos asetti 17. 12. 1979 projektiryhmän siirtosuunnitelman laatimista varten. Projektiryhmä ei ole vielä saanut työtään päätökseen.

Vuoden 1981 tulo- ja menoarvioesityksessä hallitus on esittänyt 500 000 markan määrä- rahan riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen uusien toimitilojen suunnittelua varten.

Laitoksen siirtämisajankohtaa ei vielä tässä vaiheessa voida tarkasti määritellä. Hallitus kuitenkin arvioi, että laitoksen siirtäminen on mahdollinen vuoden 1986 aikana, mikäli Edus- kunta tulee myöntämään riittävästi varoja ra- kennussuunnitteluun ja rakentamiseen.

3. Esityksen organisatoriset ja valtiontaloudelliset vaikutukset sekä laitoksen toimintaedellytykset uusilla paikkakunnilla.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitosta kos- kevan lain (90/71) 2 §:n 3 momentin mu- kaan laitoksen johtajana toimii maa- ja metsä- talousministeriön kolmeksi vuodeksi kerral- laan määräämä osastonjohtaja. Kun osastot siir- ron jälkeen tulevat toimimaan toisistaan kau- kana sijaitsevilla paikkakunnilla, tulisi laitos jo hallinnollisista syistä organisoida uudelleen siten, että nykyisistä osastoista muodostetaan erilliset kalatalouden tutkimuslaitos ja riista- talouden tutkimuslaitos. Järjestely toteutetaan nykyisten henkilövoimavarojen puitteissa.

Laitoksen uusilla sijoituspaikkakunnilla ei ole saatavissa sopivia toimitiloja, joten osastoille on rakennettava tarvittavat tilat sekä Rymät- tylässä että Ouluun. Rakentamiskustannuksista samoin kuin siirron aiheuttamista muistakaan kustannuksista ei ole vielä tarkkaa arviota. Kuitenkin jo pelkästään toiminnan tehokkuu- den säilyttäminen entisellään tulee aiheutta- maan lisäkustannuksia. Niistä lopullisista ko- konaisvaikutuksista, mitä laitoksen siirto mm. sen toimintaedellytyksiin aiheuttaa, ei vielä ole tarkkaa käsitystä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Edus- kunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki**riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen hajasijoittamisesta.**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen riis-
tantutkimusosasto siirretään Helsingin kaupun-
gista Oulun kaupunkiin ja kalantutkimusosasto
Helsingin kaupungista Rymättylän kuntaan.

Laitoksen henkilöstön asemasta ja oikeustur-
vasta siirron yhteydessä säädetään lailla.

Kun 2 momentissa tarkoitettu laki on annet-
tu ja tulo- ja menoarviossa on myönnetty siir-

toa varten varat, säädetään laitoksen siirtämi-
sestä asetuksella.

2 §.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 1981.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 1980.

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Veikko Saarto*

